

UZASADNIENIE DO BUDŻETU MIASTA SOPOTU NA 2026 ROK

1. WSTĘP

Rok 2026 będzie drugim rokiem tworzenia budżetu z uwzględnieniem rozwiązań zawartych w ustawie z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz w projekcie nowelizacji tej ustawy. Przepisy które zostały stworzone nie są idealne i satysfakcjonujące dla samorządów, ale widoczna jest stabilizacja sytuacji finansowej samorządów i większa ich autonomia. Niestety nowe przepisy nie rekompensują ubytku jaki powstał w budżecie miasta po wdrożeniu zmian w przepisach podatkowych w latach poprzednich. Dotyczy to zwłaszcza wydatków na funkcjonowanie systemu edukacji, gdzie luka finansowa na samych wydatkach na wynagrodzenia wynosiła w 2025 r. 15 mln zł. Rok 2025 jak i według zapowiedzi rok 2026 będą bez dodatkowych środków z budżetu centralnego w postaci tzw. „kroplówki”. Niestety mimo zmiany sposobu finansowania samorządów, nadal trudne jest racjonalne planowanie budżetów i wieloletnich prognoz finansowych oraz przygotowanie finansowania nowych inwestycji. Z drugiej strony mamy bardzo szybki wzrost wydatków bieżących spowodowany zwłaszcza dużą presją płacową, a także wzrostem płacy minimalnej, która od stycznia 2026 r. ma wynieść 4.806 zł brutto miesięcznie (wzrost o 140 zł) i 31,40 zł brutto za godzinę. To przekłada się na wzrost kosztów wszelkiego rodzaju usług, materiałów, ceny energii elektrycznej itp. Nadal trwa wojna w Ukrainie, której oddziaływanie ma również wpływ na wzrost poziomu wydatków budżetowych. Zmieniły się priorytety w wydatkach budżetu Państwa, które ukierunkowane są w dużej części na wydatki obronne i ochronę ludności, co spowodowało siłą rzeczy, że mniejsze będą środki przeznaczane dla samorządów na inne ważne cele.

Mimo tych wszystkich ograniczeń miasto stara się odpowiadać i w miarę możliwości łagodzić te negatywne skutki. Widać to między innymi w istotnym dla mieszkańców obszarze ochrony zdrowia, edukacji, pomocy społecznej, mieszkalnictwie czy infrastrukturze drogowej.

Kontynuowana będzie realizacja programów zdrowotnych z zakresu: świadczeń zdrowotnych w zakresie chirurgii ogólnej, rehabilitacji domowej, zapobiegania niepełnosprawności osób w podeszłym wieku, wczesne wykrywanie osteoporozy, USG piersi dla sopocianek, wczesne wykrywanie czynników ryzyka chorób cywilizacyjnych, Program Profilaktyki Krztuśca 65+. Będą także programy prozdrowotne skierowane do dzieci i młodzieży: ochrony zdrowia psychicznego, promocja zdrowia w zakresie medycyny szkolnej, profilaktyka próchnicy zębów, profilaktyka wad postawy. Na te oddziaływania planuje się 3 mln zł.

Nadal będzie dofinansowanie w formie dotacji działań ekologicznych realizowanych przez mieszkańców - w tym: zmiany źródła ciepła, podłączenie do msc, odnawialne źródła energii, systemy gromadzenia wody, usuwanie azbestu, wymiana okien. Kontynuowana będzie termomodernizacja obiektów publicznych i montaż fotowoltaiki w celu ograniczenia zużycia energii elektrycznej i ciepłej. Na to zadanie zaplanowano 13,5 mln zł.

Kontynuowane będzie budownictwo mieszkaniowe, skierowane przede wszystkim do młodych osób, aby pozostawali w Sopocie i tu zakładali swoje rodziny. W tym celu zarezerwowano środki na realizację kolejnych budynków komunalnych m.in. przy ul. Jana z Kolna i Sobieskiego na co przeznaczona się 13,0 mln zł (z dofinansowaniem z BGK-u) oraz na projektowanie w nowych lokalizacjach ul. Reja i Kasztanowa w wysokości 1,5 mln zł.

Zabezpieczono środki w sopockich szkołach na szeroką i różnorodną ofertę zajęć pozalekcyjnych – zapewniając uczniom warunki do rozwoju intelektualnego, do kształtowania aktywności i umiejętności oraz rozwijania swoich pasji i zainteresowań, a także co bardzo istotne o wsparcie psychologiczne dzieci i młodzieży.

Wykonywane będą zadania wybrane w ramach budżetu obywatelskiego na co zaplanowano 4,1 mln zł, a także te z roku 2025, których z przyczyn proceduralnych nie udało się zrealizować.

Pomimo trudnego czasu nie chcemy rezygnować z programu inwestycji, który przyczynia się do rozwoju lokalnego. Na ten cel zaplanowaliśmy ponad 109,3 mln złotych.

W budżecie zapewniono także środki na wkład własny do projektów dofinansowanych zewnętrznie, a także na finansowanie wielu zadań podnoszących jakość życia mieszkańców oraz ułatwiających ich codzienne funkcjonowanie.

W 2026 roku zakładane są regulacje wynagrodzeń dla pracowników jednostek miejskich na poziomie od 3% do 5 % oraz wynikające ze zmian przepisów (chodzi o podwyższenie poziomu płacy minimalnej).

Budżet na 2026 rok został opracowany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz aktami wewnętrznymi, w tym w szczególności z:

1.1. ustawą z dnia 1 października 2024 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572.),

1.2 ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 tj.)

1.3 ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 r. przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241, z późn. zm.),

1.4 Zarządzeniem Nr 591/2025 Prezydenta Miasta Sopotu z dnia 30 czerwca 2025 r. w sprawie: przygotowania materiałów planistycznych do projektu budżetu miasta Sopotu na 2026 r.

1.5 uchwałą Rady Miasta Sopotu Nr XL/474/2010 z dnia 25 czerwca 2010 r. w sprawie procedury uchwalania budżetu, szczegółowości projektu uchwały budżetowej, rodzaju i szczegółowości materiałów informacyjnych towarzyszących projektowi budżetu,

1.6 Wieloletnią Prognozą Finansową miasta Sopotu i projektem jej edycji na lata 2024-2042.

2. Bieżąca sytuacja makroekonomiczna

Prognoza budżetowa uwzględnia: dane i wiedzę o stanie finansów miasta na koniec września 2025 r., wzrost płacy minimalnej od stycznia 2026 r. a także w części odpowiada na presję płacową ze strony pracowników. Nadal na sytuację makroekonomiczną wpływa trwająca wojna

w Ukrainie poprzez utrzymującą się niepewność i zaburzenia w handlu oraz na rynkach finansowych.

Poziom dochodów w 2026 r. będzie determinowany sytuacją makroekonomiczną. Głównymi wskaźnikami makroekonomicznymi, które wpływają na prognozę dochodów są:

- wzrost PKB (w ujęciu realnym o 3,5%, nominalnym o 6,6%),
- średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych (3,0%),
- wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej (nominalnie o 6,4%),
- wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym o 6,4%).

PKB w ujęciu realnym w latach 2025-2026 ma wzrosnąć odpowiednio o 3,4% i 3,5%. Głównym czynnikiem pobudzającym wzrost gospodarczy, będą inwestycje – zarówno publiczne, jak i prywatne. Inwestycje będą wspierane w szczególności przez środki z Krajowego Planu Odbudowy, wydatkami na inwestycje wojskowe czy budowę elektrowni jądrowej.

W 2026 r. przewiduje się stopniową stabilizację inflacji, której średnioroczna wielkość ma wyniesie 3,0%, a przeciętne wynagrodzenie w gospodarce narodowej wzrośnie o 6,4% (w ujęciu realnym o 3,3%).

3. Założenia ogólne

Przy konstruowaniu budżetu przyjęto następujące parametry makroekonomiczne, w tym:

- ✓ dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych (średnioroczna) - 3,0%,
- ✓ dynamika realna Produktu Krajowego Brutto - 3,5%,
- ✓ dynamika realna przeciętnego wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej - 3,3%,

W przypadku dochodów samorządowych będą one kształtowane w 2026 r. zgodnie z nową ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Wysokość udziału w podatku PIT dla Sopotu jako miasta na prawach powiatu wynosi 8,6% dochodów podatników podatku PIT zamieszkałych na obszarze miasta. Natomiast wysokość udziału w podatku CIT wynosi dla miasta 2,2% dochodów podatników podatku CIT posiadających siedzibę na obszarze miasta.

Na kształt budżetu miasta mają także wpływ ograniczenia formalno-prawne wynikające z art. 242 i 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Pierwszym jest tzw. złota reguła wydatkowa nakazująca zachowanie zasady zrównoważonego budżetu bieżącego, co oznacza, że planowane i wykonane wydatki bieżące nie mogą przekroczyć wartości dochodów bieżących. Ten ogólny rygor został częściowo złagodzony poprzez utrzymanie możliwości pokrywania ewentualnego deficytu w części bieżącej budżetu nadwyżką budżetową z lat ubiegłych i tzw. wolnymi środkami będącymi nadwyżką środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu wynikającą z rozliczeń kredytów i wyemitowanych papierów wartościowych z lat ubiegłych, ale w dwóch następnych latach ten deficyt winien zostać zniwelowany.

Budżet miasta na 2026 r. spełnia warunek wynikający z art. 242. Niestety na przyszły rok planowany jest deficyt bieżący na poziomie 54,8 mln zł.

Budżet miasta Sopotu na rok 2026

Zaproponowany projekt budżetu, zarówno pod względem prognozowanych dochodów jak i planowanych wydatków został skonstruowany w możliwie realistyczny i bezpieczny sposób, z dużym naciskiem na bardzo oszczędne, racjonalne i efektywne wykorzystanie spodziewanych dochodów przy jednoczesnym utrzymaniu poziomu wydatków inwestycyjnych zapewniających rozwój miasta.

4. Podstawowe wielkości budżetu na 2026 r.

Budżet miasta na 2026 rok został zrównoważony na poziomie 679.082.667 zł.

Prognozowane dochody oszacowano na poziomie 554.592.000 zł, spadek o -4,68 % z tego:

- dochody bieżące w wielkości 489.942.000 zł, wzrost o 1,67 %
- dochody majątkowe w wielkości 64.649.100 zł, spadek o -35,29 %

Przychody ustalono na poziomie 123.990.667 zł, w tym:

- pożyczki 100.720.667 zł
- wolne środki 23.770.000 zł

Strona wydatkowa planowana jest w wielkości 657.916.000 zł, wzrost o 6,67%, w tym:

- wydatki bieżące w wielkości 548.619.400 zł, wzrost o 3,57%
- wydatki majątkowe w wielkości 109.296.600 zł wzrost o 25,55%

Rozchody budżetu 21.166.667 zł z tego: spłata rat kredytów i wykup obligacji w kwocie 20.906.869 zł oraz kwota 259.798 zł na udzielenie potencjalnych pożyczek.

Zakładane w budżecie wydatki bieżące będą wyższe od prognozowanych dochodów bieżących o 58.676.400 zł, czyli wystąpi deficyt bieżący, który pokryty przychodami z pożyczek w wysokości 56.073.067 zł i tzw. *wolnymi środkami* w kwocie 2.603.333 zł.

Ujęte w budżecie na 2026 r. planowane wydatki zapewniają środki na:

- realizację nałożonych na miasto ustawowych zadań i wywiązywanie się z podjętych zobowiązań,
- realizację zadań wyłonionych podczas konsultacji z mieszkańcami w ramach tzw. budżetu obywatelskiego,
- prawidłowe funkcjonowanie obiektów i urządzeń miejskiej infrastruktury technicznej i społecznej,
- obsługę długu z tytułu zaciągniętych w poprzednich latach kredytów i wyemitowanych obligacji,
- kontynuację zadań inwestycyjnych w tym z udziałem środków zewnętrznych, ważnych dla polepszenia warunków funkcjonowania miasta.

DOCHODY

Zgodnie z ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wysokość udziału w podatku PIT ustalona została na podstawie dochodów podatników podatku PIT z roku 2024 zamieszkałych na obszarze miasta zwaloryzowane o wskaźnik 14,9% i udział Sopotu jako miasta na prawach powiatu wynosić będzie 8,6%. Natomiast w celu ustalenia dochodów podatników podatku CIT ich dochody z roku 2024 waloryzuje się o 14,3%, a udział wynosi 2,2% dochodów podatników podatku CIT posiadających siedzibę na obszarze miasta.

Dochody należne z tytułu udziałów w podatku PIT i podatku CIT, podlegające przekazaniu miastu, są ustalone z uwzględnieniem korekty z tytułu zamożności. W przypadku Sopotu korekta zamożności wynosi na 2026 r kwotę 2,6 mln zł i dokonywana będzie poprzez obniżenie kwoty dochodów z PIT i CIT.

Dodatkowo samorządy będą partycypować w podatku PIT pobieranym w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych.

Nie będzie już części oświatowej subwencji ogólnej. Nowa ustawa zamiast obecnych części subwencji ogólnej dla samorządów, wprowadza pojęcie potrzeb finansowych JST, które będą podlegać finansowaniu dochodami z tytułu udziału w PIT i CIT. Wyróżnia się pięć rodzajów potrzeb: wyrównawcze, oświatowe, rozwojowe, ekologiczne i uzupełniające. Ustawa zawiera metody kalkulacji wysokości tych potrzeb. Jeśli dochody z udziału w PIT i CIT danej JST okażą się niewystarczające do pokrycia wyliczonych potrzeb finansowych, samorząd dostanie subwencję ogólną z budżetu państwa.

Przy prognozie dochodów wspierano się na danych z urzędu skarbowego odnośnie dochodów podatkowych pobieranych przez urząd a stanowiących dochód gminy, jak również na danych z gminnej ewidencji podatkowej i ewidencji działalności gospodarczej. Opierano się również na bieżącym monitoringu i analizie sytuacji finansowej miasta, w tym na przewidywaniach dotyczących realizacji dochodów w 2025 r. na podstawie wykonania dochodów budżetowych za 9 miesięcy 2025 r. a także kształtowania się ich wielkości w latach poprzednich (2023-2025).

W zakresie poszczególnych rodzajów podatków i opłat ich prognozowane wielkości przedstawiają się następująco:

- *podatki i opłaty lokalne* (podatki: od nieruchomości, od środków transportowych, leśny, rolny, - opłaty: uzdrowiskowa, od posiadania psów, oszacowano w oparciu o posiadaną bazę podatników, przedmioty opodatkowania i stawki ujęte w uchwałach Rady Miasta Sopotu na 2026 r. Stawki obowiązujące w danym roku podatkowym zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów ulegają corocznie zmianie na następny rok w stopniu odpowiadającym wskaźnikowi cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie I półrocza roku, w którym stawki ulegają zmianie, w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego i są zaokrąglane w górę do pełnych groszy. Stawki maksymalne w przyszłym roku wzrosną o 4,5 %. Wskaźnik ten został ogłoszony w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 15 lipca 2025 r. (Monitor Polski z 2025 r., poz. 652). Z uwagi na większą powierzchnię do opodatkowania (oddanie do użytku nowych obiektów oraz wzrost samych stawek) spodziewane dochody z tych podatków przyjęto na poziomie kilku procent wzrostu do roku ubiegłego.

Budżet miasta Sopotu na rok 2026

- dochody z *opłaty skarbowej* w 2026 roku zakłada się na poziomie planu z roku 2025 r. tj. w wysokości **500.000 zł**.
- w zakresie *podatku od spadków i darowizn* szacuje się, iż wpływy osiągną poziom **7.700.000 zł**, tj. poziom z 2025 roku. Jest to dochód bardzo trudny do oszacowania, gdyż nie da się przewidzieć jaka będzie liczba czynności podlegających opodatkowaniu.
- wpływy z *podatku dochodowego opłacanego w formie karty podatkowej* z uwagi na niewielką skalę prowadzenia działalności opodatkowanej w tej formie prognozuje się od kilku ostatnich lat na zbliżonym poziomie. W 2026 r. przyjęto plan w wysokości - **410.000 zł¹**, tj. na poziomie roku 2025
- wpływy z tytułu *podatku od czynności cywilnoprawnych* prognozuje się na poziomie **12.600.000 zł**. Jest to źródło dochodu silnie uzależnione od koniunktury gospodarczej. Przyjęto poziom nieco niższy od planu tegorocznego, tj. o 9,82%.
- dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych PIT przyjęto zgodnie z informacją zawartą w załączniku do pisma Ministra Finansów z dnia 14 października 2025 r. nr ST3.4750.27.2025. Wyniosą one **200.958.736 zł**, są one większe o 4,7 mln zł od tegorocznych.
- dochody z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych CIT również przyjęto na podstawie tego samego pisma Ministra Finansów z dnia 14 października 2025 r. o którym mowa w punkcie powyżej i wyniosą one **38.296.019 zł**, te z kolei są o 10,2 mln zł mniejsze niż w bieżącym roku.
- dochody z tytułu subwencji ogólnej wyniosą **25.213.248 zł**. Będą one większe o 20,2 mln zł niż subwencja tegoroczna.

Dotacje na zadania własne i zlecone przyjęto zgodnie z zawiadomieniem i wyniosą łącznie **33.243.683 zł**.

Zakłada się, że prognozowane **dochody budżetowe** wyniosą **554.592.000 zł**, a w podziale na 4 podstawowe grupy, przedstawiają się następująco:

DOCHODY WŁASNE – **489.291.943 zł**, stanowiące 88,23% dochodów ogółem, spadek o -4,01 % wśród których do najistotniejszych należeć będą:

• udziały w podatkach dochodowych PIT i CIT	239.254.755 zł
• dochody ze sprzedaży nieruchomości pod nowe inwestycje	41.000.000 zł
• dochody z dzierżawy majątku komunalnego	41.840.436 zł
• podatki i opłaty lokalne	98.978.512 zł
• pozostałe dochody własne	68.314.240 zł

2.ŚRODKI ZEWNĘTRZNE w tym z Unii Europejskiej **6.843.126 zł**, stanowiące 1,23% prognozowanych dochodów ogółem, spadek o -61,67%.

Będą to środki na projekty:

w zakresie zadań bieżących: 1.081.126 zł

¹ wykonanie za III kw. tego roku wyniosło 302 tys. zł

Budżet miasta Sopotu na rok 2026

2. **dochody z mienia komunalnego** w wysokości **82.840.436 zł**, stanowiące 14,93, % dochodów własnych, które obejmą:

a) prognozowane dochody ze sprzedaży nieruchomości 41.000.000 zł

Lokalizacja	Szacunkowa wartość nieruchomości
ul. Haffnera 27A	10 000 000
ul. Obodrzyców	2 850 000
ul. Chopina 8	15 000 000
al. Niepodległości 671-671A	1 500 000
ul. Pokorniewskiego	1 300 000
ul. Abrahama 24 b	1 300 000
al. Niepodległości 764	2 800 000
al. Niepodległości 781	2 160 000
al. Niepodległości 932	4 000 000

b) dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych 41.840.436 zł

3. **podatki i opłaty lokalne** zaplanowano w łącznej kwocie **98.882.512 zł**, co w strukturze dochodów własnych stanowić będzie 17,83 %. Wśród nich najistotniejsze pozycje zajmują:

a) podatek od nieruchomości 32.700.000 zł

- od osób fizycznych 9.100.000 zł
- od osób prawnych 23.600.000 zł

Dochód z tego źródła zaplanowano na poziomie o 1,5 mln zł wyższym aniżeli w 2025 r. (wzrost o 4,87%) z racji wzrostu stawek).

b) wpływy z innych opłat 4.965.000 zł

- skarbowej 500.000 zł
- komunikacyjnej 550.000 zł
- eksploatacyjnej 40.000 zł
- za zezwolenia na sprzedaż alkoholu 3.150.000 zł
- za zezwolenia na sprzedaż alkoholu w obrocie hurtowym 725.000 zł

c) podatek od środków transportowych 490.000 zł,

- od osób fizycznych 140.000 zł,
- od osób prawnych 350.000 zł

Zakłada się, iż wpływy z tego źródła będą o 12.000 zł wyższe od planowanych w 2025 r.

d) wpływy z innych podatków i opłat 38.785.200 zł

- opłata od posiadania psów 40.000 zł,
- podatek rolny 900 zł,
- podatek leśny 60.300 zł
- opłata uzdrowiskowa 4.100.000 zł

Budżet miasta Sopotu na rok 2026

- opłata za wydawanie prawa jazdy 97.000 zł
- opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi 34.307.000 zł
- opłaty za zajęcie pasa drogowego 180.000 zł

Szacowane wpływy z tych źródeł pozostaną na poziomie zbliżonym do tegorocznego.

e) odsetki od nieterminowych wpłat podatków i opłat lokalnych	345.000 zł
f) podatki pobierane przez urzędy skarbowe:	
podatek od czynności cywilnoprawnych	12.630.000 zł,
• od osób fizycznych 12.000.000 zł	
• od osób prawnych 630.000 zł	
g) podatek od spadków i darowizn	7.700.000 zł
h) podatek od działalności gospodarczej (karta podatkowa)	410.000 zł

Wartości w/w wpływów z racji tego, że bardzo silnie uzależnione są od koniunktury gospodarczej, dlatego oszacowane zostały ostrożnie z racji panującej sytuacji ekonomicznej w gospodarce.

3. **inne dochody własne** zaplanowane w kwocie **68.314.240 zł**, co w strukturze dochodów własnych stanowić będzie 12,32 %. Wśród nich najistotniejsze pozycje zajmują:

a) *wpływy z usług* zaplanowane w kwocie 19.569.000 zł tj. 4,0 % dochodów własnych.

Pobierane będą za usługi świadczone przez: placówki opiekuńczo wychowawcze, ośrodki wsparcia, rodziny zastępcze, MOPS oraz Dom Pomocy Społecznej, które odprowadzają do budżetu miasta wpływy za pobyt w tych placówkach oraz za ich wyżywienie (łącznie 4,1 mln zł), za pobyt i wyżywienie dzieci w żłobku (1,7 mln zł). Mieszczą się tu również wpływy z tytułu świadczonych usług pogrzebowych (2,3 mln zł) i odpłatność za korzystanie z obiektów sportowych, pływalni miejskiej, ze sprzedaży biletów za wstęp na molo i za cumowanie jednostek w marinie oraz za korzystanie z innych obiektów będących w zarządzie MOSiR-u (11,5 mln zł).

b) *z tytułu opłat za parkowanie* 11.500.000 zł,

c) *dochody z odsetek na rachunkach bankowych* zaplanowano w kwocie 1.037.290 zł,

d) *pozostałe dochody* takie jak różne dochody i różne opłaty, prognozuje się na poziomie 36.207.950 zł stanowiące 7,40% w strukturze dochodów własnych

Będą to kwoty należnego gminie udziału z tytułu realizacji zadań zleconych, wpływy z opłat i kar za korzystanie ze środowiska, za reklamy na przystankach autobusowych, z opłat za wycofanie pojazdu z ruchu, za wydawanie kart wędkarskich, za egzaminy na Taxi, dochody z mandatów nakładanych przez Straż Miejską, odpłatności rodziców za korzystanie z wyżywienia dzieci w przedszkolach. Mieszczą się tu również rozliczenia dochodów z zakresu gospodarowania gruntami komunalnymi i Skarbu Państwa, takich jak: wyceny gruntów, zwrot kosztów postępowania o zwrot wywłaszczonej nieruchomości, zwrot kosztów sądowych, za wypisy, rozliczenia podatku Vat, różne rozliczenia z lat ubiegłych jak np. zwroty niewykorzystanych w roku poprzednim dotacji czy odszkodowania za bezumowne użytkowanie nieruchomości.

Budżet miasta Sopotu na rok 2026

Prognozowane dochody z poszczególnych źródeł w szczególności paragrafowej zawiera tab. nr 1 do części opisowej, s. 133-150.

WYDATKI

W przyszłym roku budżetowym planuje się, że wydatki wyniosą **657.916.000 zł**, i będą wyższe o 6,67 % w odniesieniu do planowanych (po zmianach) na dzień 30.09.2025 r.

Wydatki miasta skalkulowano przy uwzględnieniu:

- konieczności realizacji obligatoryjnych zadań nałożonych na gminę bądź zleconych jej do realizacji,
- możliwych do osiągnięcia dochodów miasta w przyszłym roku,
- wskaźników makroekonomicznych z prognozy rządowej przyjętych w założeniach do budżetu państwa na 2026 r.

Struktura wydatków i ich wzrosty/spadki w podziale na dwie zasadnicze grupy zostały przedstawione w tabeli III poniżej.

Tab. III

L.p.	Rodzaje wydatków	Plan wydatków (po zmianach) na dzień 30.09. 2025 r.		Planowane wydatki w 2025 r.		% wzrost
		w zł	% struktura	w zł	% struktura	
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
I.	<i>Bieżące</i>	529.734.010	85,89	548.619.400	83,39	3,57
II.	<i>Majątkowe</i>	87.053.055	14,11	109.296.600	16,61	25,55
OGÓŁEM		616.787.065	100,0	657.916.000	100,0	6,67

Wydatki bieżące

Wydatki w tej kategorii planuje się na poziomie **548.619.400 zł**. Należy podkreślić, iż procentowe wzrosty bądź spadki planowanych wydatków zapisane w projekcie budżetu (zadań) odnoszą się do kwot ujętych w planie wydatków obowiązującego na dzień 30 września 2025 r. Natomiast kwoty wydatków przewidywanego wykonania obliczone zostały w oparciu o wykonanie budżetu za 9 miesięcy br., przy uwzględnieniu środków zaangażowanych w tegorocznym budżecie, jak również na podstawie analizy wykonania wydatków za trzy poprzednie lata budżetowe.

W przypadku jednostek organizacyjnych miasta wydatki bieżące rosną od kilku do kilkunastu procent w stosunku do tegorocznych. To efekt regulacji i wzrostu wynagrodzeń, utrzymującej się inflacji, kosztów nośników energii i kosztów usług. Wydatki w MOPS są mniejsze, w związku z dotacjami celowymi, które rokrocznie na początku roku są niższe a w ciągu roku budżetowego ulegają zwiększeniu.

Budżet miasta Sopotu na rok 2026

Struktura procentowa *wydatków bieżących* w podziale na najistotniejsze grupy prezentuje się następująco.

wyszczególnienie	Plan po zmianach (30.IX.2025) w tys. zł	strukt. %	Projekt 2026r. w tys. zł	strukt. %	wzrost/ spadek w %
Wynagrodzenia	214.209	40,43	229.113	41,75	6,96
Dotacje	84.419	15,94	90.887	16,57	7,66
Świadczenia społeczne	21.900	4,13	18.807	3,43	-14,12
Remonty	15.042	2,84	10.582	1,93	-29,65
Energia	17.677	3,33	18.246	3,33	3,22
Obsługa długu	6.500	1,23	6.000	1,09	-7,69
pozostałe wydatki bieżące	167.644	31,65	173.074	31,55	3,24
wydatki na zadania współfinans. z budżetu UE	2.343	0,44	1.910	0,35	-18,48
Łącznie	529.734	100,00	548.619	100,00	3,57

Największy procentowy udział, tj. 41,75 %, wśród wydatków bieżących zajmują jak rok rocznie, **wynagrodzenia** wraz z pochodnymi pracowników samorządowych (pracowników oświaty, pomocy społecznej, jednostek komunalnych, administracji). Wzrost w tej grupie wydatków wynika ze skutków przechodzących na 2026r. regulacji płacowych otrzymanych przez pracowników w bieżącym roku, a także z planowanego podwyższenia płac dla pracowników samorządowych w przyszłym roku na poziomie od 3-5 %. Wynika on również z ustawowego wzrostu minimalnego wynagrodzenia zasadniczego (płaca minimalna od 2026 r. będzie wynosiła 4.806 zł to o 140 zł więcej, niż w 2025 r. co oznacza wzrost o 3,0 %. Wzrośnie również fundusz odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych.

Udzielane z budżetu miasta **dotacje** zajmować będą w strukturze wydatków bieżących 16,57% i będą wyższe do ubiegłorocznych m.in. z uwagi na zmianę formy finansowania niektórych usług z zakresu opieki społecznej (w miejsce wydatków rzeczowych przekazywana będzie dotacja), również nastąpi wzrost dotacji przekazywanych do niepublicznych placówek oświatowych.

Świadczenia społeczne zajmować będą trzecie miejsce (3,43%) wśród przyszłorocznych wydatków bieżących.

Energia czyli koszty energii elektrycznej, ciepłej, wody i odprowadzania ścieków to kolejne miejsce w strukturze wydatków budżetowych z 3,33% udziałem.

Obsługa długu w strukturze tej grupy wydatków zajmie 1,09%. Z uwagi na posiadane zadłużenie jak również na planowane nowe zadłużenie w celu pokrycia deficytu, koszty obsługi zadłużenia zaplanowano na poziomie zbliżonym do tegorocznego, przy spadających stopach procentowych ustalanych przez NBP .

Pozostałe wydatki bieżące stanowiące 31,55 % wydatków ogółem związane z funkcjonowaniem jednostek organizacyjnych są to m.in.: wypłaty świadczeń społecznych, podatki, zakupy materiałów i wyposażenia, zakupy usług pozostałych, telekomunikacyjnych, zdrowotnych, koszty podróży służbowych, szkoleń itp. Są to również wydatki związane z wykonywaniem

Budżet miasta Sopotu na rok 2026

ustawowych zdań zarówno własnych jak i zleconych. Mieszczą się tu również rezerwy. Łącznie stanowią one będą blisko 1/3 ogółu wydatków bieżących.

0,35% udział w wydatkach bieżących zajmą wydatki związane z realizacją zadań bieżących współfinansowanych z budżetu UE.

W ujęciu działów klasyfikacji budżetowej największy procentowy udział zajmują wydatki bieżące w działach:

• Oświata i edukacyjna opieka wychowawcza	21,68 %
• Gospodarka komunalna	16,31 %
• Administracja	10,12 %
• Pomoc społeczna,	8,87 %
• Gospodarka mieszkaniowa	8,68 %
• Transport	8,18 %
• Kultura i Ochrona Dziedzictwa	7,04 %

W części bieżącej plan wydatków zabezpiecza wykonywanie obligatoryjnych zadań własnych miasta jak i zleconych jemu do realizacji, zabezpiecza środki dla prawidłowego funkcjonowania obiektów i urządzeń miejskiej infrastruktury technicznej i społecznej, a także na wydatki wynikające z zaciągniętych zobowiązań.

Wydatki inwestycyjne

Na 2026 rok **wydatki inwestycyjne** planuje się na poziomie **109.296.600 zł**, stanowiąc to będzie 16,61 % wydatków ogółem. Do najistotniejszych należeć będą:

• infrastruktura drogowa	27.400.000 zł
• budowa budynków komunalnych przy ul. Jana z Kolna i ul. Sobieskiego	14.500.000 zł
• przebudowa i modernizacja budynku UM	4.200.000 zł
• nabycie nieruchomości gruntowych na rzecz gminy	7.000.000 zł
• rozbudowa z przebudową żłobka „Puchatek”	550.000 zł
• gospodarka ściekowa i ochrona wód	8.900.000 zł
• ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	14.853.000 zł
• prace modernizacyjne na terenie Opery Leśnej	1.500.000 zł
• prace modernizacyjne w PGS-ie	835.000 zł
• termomodernizacja budynku Muzeum Sopotu	2.908.000 zł
• wkład do budowy budynku muzeum Opery Leśnej	3.500.000 zł
• modernizacja obiektów będących w użytkowaniu MOSiR	2.545.000 zł

Zabezpieczono również środki na realizację zadań wyłonionych w ramach „Sopockiego budżetu obywatelskiego 2026”:

1. Tablice elektroniczne wskazujące czas przyjazdu autobusu	500.000 zł
2. Automatyczny defibrylator zewnętrzny AED w radiowozach Straży Miejskiej	17.000 zł

Budżet miasta Sopotu na rok 2026

3. Bezpłatne pakiety rehabilitacyjne, np.: wzmacniające kręgosłup, urologiczne,	64.000 zł
4. Poidełka wody pitnej dla ludzi i zwierząt przy wejściach na plażę	65 000 zł
5. Zajęcia z pierwszej pomocy dla dzieci i młodzieży z sopockich szkół oraz dorosłych mieszkańców Sopotu	15 000 zł
6. Bezpłatna gimnastyka w basenie solankowym	37 500 zł
7. Remont bramy i przywrócenie neonu „Molo” nad wejściem na teren mola	120 000 zł
8. „Muzyczny ogród” - cykl koncertów w ogrodzie Sopockiej Szkoły Muzycznej	50 000 zł
9. Zegary wieżowe z kościoła św. Jerzego -przywrócenie dawnego piękna	270 000 zł
10. Nowy jordanek (plac zabaw przy ul. 3 Maja 18 i ul. Książąt Pomorskich)	340 000 zł
11. Jugger-sportowa alternatywa dla aktywnych dorosłych i młodzieży	59 800 zł
12. Rewitalizacja przestrzeni pomiędzy Ogniwnem Sopot i linią SKM	200 000 zł
13. Przedszkolna strefa bezpieczeństwa i komfortu (Przedszkole nr 8)	90 000 zł
14. Naprawa nawierzchni ul. Władysława Łokietka (fragment)	70 000 zł
15. Park kieszonkowy przy ul. Króla Jana Kazimierza	180 000 zł
16. Ustawienie tężni przy Stawie Reja	300 000 zł
17. Zajęcia z jogi, gimnastyki i rehabilitacji kręgosłupa,	43 900 zł
18. Łysa Góra - miejsce odpoczynku	20 000 zł
19. Modernizacja placu zabaw przy ul. Mickiewicza 61	300 000 zł
20. Ekologiczna wiata na odpady przy ul. Mickiewicza 57-59	235 000 zł
21. Chrońmy jeże (siatki ochronne wzdłuż ciągów komunikacyjnych)	5 500 zł
22. Rowerkowa wiata dla przyleśnego przedszkolaka (Przedszkole nr 2)	85 000 zł
23. Zajęcia z mindfulness, jogi, gimnastyki i rehabilitacji kręgosłupa,	80 000 zł
24. Zajęcia ruchowe - zmniejsz ryzyko osteoporozy i złamań	40 000 zł
25. Liczniki prędkości na ul. 23 Marca - bezpieczeństwo na drogach	25 000 zł
26. Miasto z energią - solarne ławki z USB	20 000 zł
27. Zieleń wzdłuż chodnika między ul. Malczewskiego w ul. Wejherowską	40 000 zł
28. Schody „Kamionka” (budowa nowych)	200 000 zł
29. Kamionka spotyka Kraszewskiego na Dużą - wspólny piknik	15 000 zł
30. Leśny Klub - na polanie na osiedlu Brodwinio przestrzeń integracji i zabawy	207 300 zł
31. Zerwanie asfaltu i zrobienie nowego zielonego miejsca do wypoczynku pomiędzy Przychodnią, blokiem Kolberga 18 a Orlikiem	270 000 zł
32. Uporządkowanie terenów zielonych na osiedlu Brodwinio	100 000 zł
33. Wzmacnianie mięśni dna miednicy. Wykłady i ćwiczenia dla kobiet	35 000 zł

Łączne planowane koszty tych zadań to kwota **4.100.000 zł.**

W Tab. IV zestawiono wielkości planowanych wydatków według działów klasyfikacji budżetowej ich wzrosty/spadki w odniesieniu do planu po zmianach na dzień 30.IX.2025 r. oraz strukturę w wydatkach ogółem.

tego w części operacyjnej wyniesie -54.867.400 zł, a w części majątkowej -48.456.600 zł. Deficyt pokryty będzie „wolnymi środkami” – 3.103.333 zł i w pozostałej części przychodami z planowanych pożyczek w wysokości - 100.720.667 zł, w tym Rada Miasta udzieliła już upoważnienia w 2025 r. na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 28.350.000 zł na pokrycie przyszłorocznego deficytu.

Planowane „wolne środki” środki pochodzą z nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikające z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych i kredytów z lat ubiegłych zaciągniętych na pokrycie wydatków inwestycyjnych. Wyliczone zostały jako różnica między przewidywanym wykonaniem dochodów a przewidywanym wykonaniem wydatków. Następnie od tego wyniku odjęty został skumulowany wynik budżetu z lat poprzednich oraz kwota zobowiązań z tytułu zaciągniętych kredytów.

POZIOM ZADŁUŻENIA

Zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych w zakresie limitowania zadłużenia dla każdej jednostki samorządu terytorialnego obowiązują indywidualne wskaźniki zadłużenia. Wskaźnik ten określa wielkość wydatków jakie w danym roku jednostka może przeznaczyć na spłatę rat i odsetek oraz na ewentualne zobowiązania wynikające z udzielonych poręczeń.

Wskaźnik limitujący zadłużenie na 2026 r. obliczany jest na podstawie danych z lat 2019-2025, z tym, że za 2025 r. przyjmuje się plan na koniec III kwartału, a dla kolejnych lat z odpowiednim przesunięciem czasowym, co oznacza, że ma on charakter kroczący. Przy ustalaniu tego wskaźnika z ograniczeń dotyczących obsługi zadłużenia określonych w art. 243. ust. 1 ustawy o finansach publicznych wyłączane będą kwoty zobowiązań wynikających z realizacji projektów unijnych lub innych finansowanych z bezzwrotnych źródeł zagranicznych.

Miasto Sopot wypełnia normę wynikającą z art. 243 ustawy o finansach publicznych w każdym roku objętych Wieloletnią Prognozą Finansową począwszy od 2025 r. w horyzoncie do 2042 r.

Wskaźnik wylicza się na podstawie danych historycznych charakteryzujących sytuację finansową jednostki w okresie siedmiu ostatnich lat poprzedzających rok, na który wyliczany jest ten wskaźnik.

Ponieważ w przyszłym roku planuje się kontynuowanie istotnych dla miasta zadań inwestycyjnych, w projekcie przyszłorocznego budżetu zakłada się finansowanie dłużne na poziomie 100.720.667 zł.

W załączniku do uchwały w sprawie Wieloletnie Prognozy Finansowej przedstawiono prognozę dochodów, wydatków i zadłużenia miasta do 2042 r. oraz harmonogram spłat zobowiązań z tytułu dotychczas zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji.

Na początek 2026 r. wielkość zadłużenia wyniesie kwotę 90.998.859 zł w tym z tytułu:

kredytu 5.733.333 zł, emisji obligacji 80.000.000 zł, zaciągnięcia pożyczki 5.265.526 zł. Na koniec 2026 roku po spłacie kolejnych rat kredytów, wykupu obligacji oraz spłaty pożyczki, jeśli zaciągnięta zostanie pożyczka na pokrycie planowanego deficytu w pełnej wysokości (100,7 mln zł), wielkość zadłużenia wyniesie 171.052.859 zł, w tym: z tytułu zaciągniętych kredytów 2.866.666 zł, wyemitowanych obligacji 163.420.667 zł, zaciągniętej pożyczki 4.765.526 zł.

Spłata przypadających w 2026 r. rat z tytułu zaciągniętych kredytów, wykupu obligacji oraz zaciągniętej pożyczki wyniesie 20.906.869 zł.

W uchwale budżetowej zapisano również możliwość zaciągnięcia w ciągu roku kredytu w wysokości do 20.000.000 zł na wypadek wystąpienia ewentualnego przejściowego deficytu budżetowego.

Poziom zadłużenia na początek roku wyniesie 16,41% w stosunku do prognozowanych dochodów a łączne obciążenia z tytułu obsługi długu (raty kapitałowe plus odsetki) wyniosą łącznie kwotę 26.906.869 zł co stanowić będzie 4,85% dochodów.

PODSUMOWANIE

Przedstawiony projekt budżetu to plan finansowy zadań przewidzianych do realizacji w przyszłym roku przez samorząd na rzecz mieszkańców – zarówno w sferze społecznej jak i inwestycyjnej.

Ukierunkowany jest, w tej nadal trudnej sytuacji gospodarczej, na jak najbardziej celowe i racjonalne wykorzystywanie posiadanych zasobów, zachowując jednocześnie wymóg wypełniania nałożonych na gminę obowiązków i wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań.

Istotne jest to, że jest to budżet zrównoważony tj. planowane wydatki - powiększone o przypadające do spłaty w roku przyszłym raty z tytułu zaciągniętych kredytów i wyemitowanych obligacji - są zrównoważone sumą prognozowanych dochodów i przychodów oraz „wolnymi środkami”.

W zakresie zadań inwestycyjnych, które planuje się, że zajmą w przyszłorocznym budżecie ponad 1,61%, największy nacisk położony jest na modernizację infrastruktury drogowej, kontynuowanie budownictwa komunalnego, ochronę środowiska w tym poprawę efektywności energetycznej i uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, rewitalizację zieleni, realizację.

Do najważniejszych zadań w przyszłym roku należeć będzie:

- budowa kolejnych mieszkań komunalnych z myślą o młodych, usamodzielniających się mieszkańcach Sopotu,*
- poprawa efektywności energetycznej z uwzględnieniem OZE,*
- zadania inwestycyjne i projekty wybrane przez mieszkańców w ramach „Budżetu Obywatelskiego”,*
- modernizację obiektów kulturalnych i sportowych,*
- przebudowa i modernizacja ulic*
- kolejny etap rozbudowy placów zabaw dla dzieci oraz miejsc rekreacji dla osób starszych.*

Nadal bardzo ważną pozycję w budżecie miasta zajmują programy adresowane do różnych grup mieszkańców. Są to m.in. projekty profilaktyczne i prozdrowotne, skierowane zarówno do osób dorosłych jak i do dzieci i młodzieży (m.in. pielęgniarki i stomatolodzy w szkołach sopockich, profilaktyka zdrowia psychicznego), ale również do szerokiego grona seniorów (np. turnusy rehabilitacyjne).

Nieprzerwanie będą kontynuowane działania podnoszące jakości kształcenia w sopockich szkołach.

Miasto konsekwentnie będzie prowadziło politykę dofinansowywania poprzez system grantów przedsięwzięcia w dziedzinie kultury, turystyki, sportu, edukacji, polityki społecznej, które przyczyniają się do wyzwolenia aktywności poszczególnych grup mieszkańców oraz do kreacji ciekawych wydarzeń na terenie miasta, a także będzie współorganizatorem w Sopocie prestiżowych wydarzeń kulturalnych, sportowych i kongresowych.

W 2026 roku, koncentrować się będziemy na działaniach mających na celu zrównoważenie budżetu, niwelowanie deficytu budżetowego oraz wypracowaniu nadwyżki budżetowej, której istnienie pozwala na spłatę posiadanego zadłużenia zaciągniętego na cele inwestycyjne i rozwojowe oraz pokrycie deficytu.

Skarbnik Miasta

Mirosław Goślicki